

Ekonomistit

Tarja Heinonen

puh: 010 516 0023

Lauri Uotila

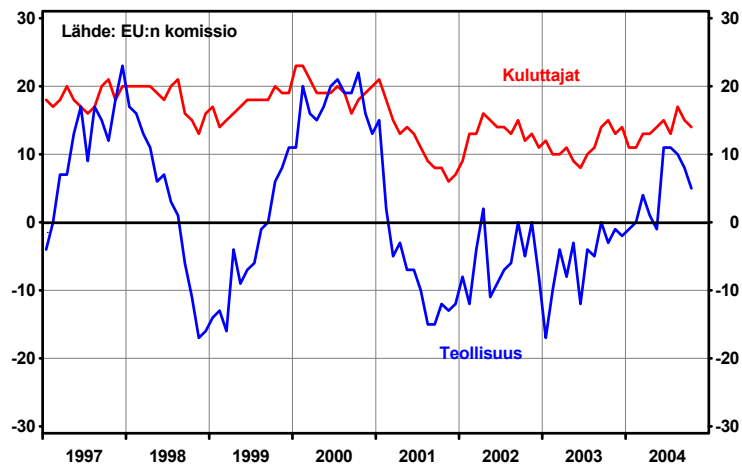
puh: 010 516 0028

19.11.2004

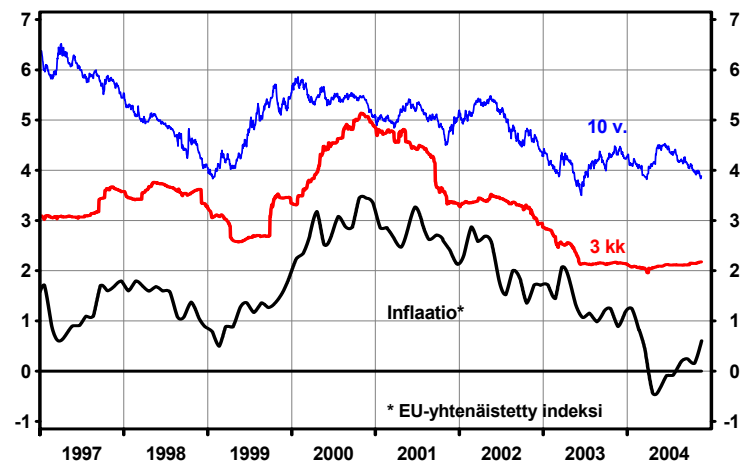
Suhdanteet ja rahoitusmarkkinat

Marraskuu 2004

Suomi: Luottamus talouskehitykseen
Luottamusindikaattori, kausitasoitettu

Suomi: Korot ja inflaatio
%

Source: EcoWin

Talouden vahvin vaihe ohitettiin tänä vuonna

Yhdysvaltain talouskasvu nopeutui kolmannella vuosineljänneksellä. Talouden näkymät ovat yhä melko suotuisat. Vaihtotaseen vajeen kannalta tärkeitä talouspoliittisia linjauksia odotellaan. Japanin kolmannen neljänneksen investointeja laimensivat hirmumyrskyt, mutta muutoinkin kasvu jäi odotettua heikommaksi viennin vaikeuden vuoksi. Aasian talouskasvu säilyi kuitenkin kokonaisuutena nopeana. Euroalueen kasvu oli vaisunpuoleista heinä-syyskuussa.

Maailmantalouden kasvu on kuluvana vuonna ripeää. Näyttää kuitenkin siltä, että suhdanteiden terävin huippu ohitettiin tänä vuonna. Ensi vuotta koskevia ennusteita on korjattu hieman alaspäin. Kilpailu pysyy ankarana, mikä merkitsee sitä, että investointeja lisätään lähinnä matalan kustannustason maissa.

Yhdysvalloissa teollisuuden odotukset ovat laimentuneet

Yhdysvalloissa talous kasvoi heinä-syyskuussa 3,7 prosentin vuosivauhtia. Kasvu perustui etenkin yksityiseen kulutukseen, joka lisääntyi peräti 4,6 prosentin tahtia, kun edellisellä neljänneksellä vuositasolle laskettu muutos oli 1,6 prosenttia. Yksityistä kulutusta vauhdittivat autojen alennusmyynnit. Niiden myötä autojen kysyntä lisääntyi peräti 16,8 prosenttia. Kun yksityinen kulutus oli vahvaa, kotitalouksille jäi vain vähän rahaa säästöön. Käytävissä olevista tuloista säästettiin 0,4 prosenttia. Kuluttajabarometrien ilmaisema varovainen mieliala ei siis vaikuttanut ihmisten ostoskäyttäytymiseen. Teollisuustuotannon kasvu on jatkunut melko ripeänä, mutta teollisuuden ostopäälikkoindeksi kertoo suhdanneodotusten toiveikkuuden laimenemisestä.

Yhdysvaltain keskuspankki on jatkanut rahapolitiikan kiristämistä. Hyvät työllisyysluvut lokakuulta sekä inflaation kiihtyminen merkitsevät sitä, että ohjauskorkoa voidaan nostaa vielä joulukuussakin. Rahapolitiikan kiristyminen vähentäneekä velkavetoisen kulutuksen kasvua, joten vuonna 2005 talouskasvu hidastuu 3 - 3,5 prosenttiin. Kasvun laantumiseen vaikuttaa osaltaan myös melko korkeana pysytellyt öljyn hinta.

Presidentti Bush esitti vaalikampanjan aikana tavoitteen puolittaa budjetin alijäämää. Tietoa toimenpiteistä odotellaan. Tavoitteessa onnistuminen olisi tärkeää vaihtotaseen vajeen kannalta, sillä julkisen sektorin velkaantuminen lisää vaihtotaseen alijäämää. Huoli vaihtotaseen vajeen suuruudesta on viime aikoina aiheuttanut dollarille heikkenemispaineita, jotka tuskin laantuvat kestävästi, ennen kuin vajeiden pienenemisestä on toiveita tai merkkejä.

Suorat sijoitukset Kiinaan kasvavat yhä

Suorat sijoitukset kustannustasoltaan edulliseen ja vahvasti kasvavaan Kiinaan lisääntyvät nopeasti. Tammi-lokakuussa sijoitusten arvo nousi 53,8 mrd. dollariin, mikä ylitti koko viime vuoden kertymän. Myös sovitut suorat sijoitukset ovat lisääntyneet runsaat 34 prosenttia vuodessa. Kiinan kotimaisten investointien kasvu on hidastunut, mikä on ollut odotettavissakin sen jälkeen kun pankkien luotonantoa on jarrutettu. Silti investoinnit kaupungeissa olivat lokakuussa yhä yli 26 prosenttia suuremmat kuin vuotta aiemmin. On mahdollista, että korjausta nostetaan hieman lisää alkuvuonna.

Japanin talouskasvu on hidastunut. Vienti ei vetänyt kolmannella neljänneksellä aikaisempaan tapaan ja hirmumyrskyillä oli kielteinen vaikutus investointitoimintaan. Yksityinen kulutus sen sijaan on kasvanut melko vakaasti, mikä on heijastunut myös tuonnin kasvuna. Ensi vuotta koskevia talousennusteita on hieman korjattu alaspäin, vajaan kahteen prosenttiin.

Euroalueen kasvunäkymiä varjostaa valuuttakurssiriski

Euroalueen talouskasvua ovat hidastaneet öljyn melko korkea hinta ja euron dollarikurssin vahvistuminen. Kuitenkin teollisuuden luottamusmittari nousi yhä lokakuussa ja palvelusektorin odotukset pysyivät melko toiveikkaina. Vähittäiskaupan pessimismi lieveni, samoin rakennussektorin. Sen sijaan kuluttajat suhtautuivat tulevaisuuteen hieman aiempaa varovaisemmin.

Energian yhä verraten korkea hinta on nostanut inflaatiovauhdin 2,4 prosenttiin. Tämä on selvästi enemmän kuin keskuspankin tavoittelema vajaan kahden prosentin tahti. Inflaatiovauhti ylittää kaksi prosenttia kaikissa muissa euroalueen maissa paitsi Alankomaissa ja Suomessa. Toisaalta uhka euron lisävahvistumisesta varjostaa vientiä ja samalla vuoden 2005 kasvunäkymiä. Yhä todennäköisemmältä vaikuttaa se, että talouskasvu jää ensi vuonakin hieman alle kahteen prosenttiin euroalueella. Jos euron vahvistuminen jatkuu, Euroopan keskuspankin ohjauskorko tulee pysymään matalana vielä pitkään.

Tarja Heinonen

Teollisuus ja kauppa kasvaneet nopeasti

Talous on kasvanut viime kuukausina vauhdilla. Teollisuustuotannon määrä on ollut selvästi suurempi kuin vuotta aiemmin. Samalla kaupan myyntimäärät ovat lisääntyneet nopeasti niin vähittäis- kuin tukkukaupassa. Kokonaistuotantokin on ollut lähes 4 prosentin nousussa kolmannella vuosineljänneksellä. Työttömyysaste on alentunut viime kuukausina. Alkuvuoden hintakuopasta kuluttajahinnat ovat kohonneet, mutta inflaatio on edelleen hyvin vaimeaa. Ulkomaankaupan ylijäämät ovat jälleen nousussa viime vuoden notkahduksen jälkeen. Valtiontaloudessa ovat tulot vielä menoja suuremmat. Yritykset ja kotitaloudet luottavat edelleen talouden nousuun, mutta kevään lukemista optimismi on hieman laimentunut.

Teollisuustuotanto vahvassa nousussa viime kuukausina

Kesän ja alkusyksyn aikana teollisuustuotannon volyymi on ollut selvästi suurempi kuin vuotta aiemmin. Kolmannella vuosineljänneksellä tehdasteollisuuden tuotanto oli kasvanut jopa 7 prosenttia viime vuoden vastaavasta ajasta. Alkuvuoden väli-vuoden kehityksen vuoksi tammi-syyskuun nousu oli 4,5 prosenttia.

Metsäteollisuuden tuotanto oli kolmannella neljänneksellä 7,5 prosenttia suurempi kuin vuotta aiemmin. Sellu- ja paperiteollisuuden tuotanto oli kasvanut 9 prosenttia, mutta puuteollisuuden tuotanto oli lisääntynyt vain hieman. Kaikkiaan tammi-syyskuussa metsäteollisuuden tuotanto oli kohonnut 6,5 prosenttia

Metsäteollisuuden yritysten tuloskehitystä on jarruttanut vientihintojen alamäki. Vuoden alussa sellun maailmanmarkkinahinnat kohosivat lupaavasti, mutta elokuusta alkaen ne ovat jälleen alentuneet. Aivan viime viikkoina on jälleen nähty merkkejä sellun hintojen noususta. Paperilaatujenkin vientihinnat ovat tänä vuonna laskeneet.

Metalli- eli teknologiateollisuuden tuotanto kasvoi vuoden kolmannella neljänneksellä 12 prosenttia. Tammi-syyskuun tuotanto oli 5,5 prosenttia suurempi kuin vuotta aiemmin. Toimialaryhmän nousu on jälleen tukeutunut elektroniikka- ja sähkötuotteiden valmistukseen, jonka tuotanto oli vuoden yhdeksän ensimmäisen kuukauden aikana noin kymmeneksen suurempi kuin viime vuoden vastaavana aikana. Koneiden ja laitteiden sekä metallien valmistus on lisääntynyt, mutta kulkuneuvojen tuotanto on vähentynyt selvästi. Metallituotteiden valmistus on polkenut paikoillaan.

Kemianteollisuudessa tuotanto supistui alkuvuonna, mutta tammi-syyskuussa se on ollut sentään prosentin verran suurempi kuin vuotta aiemmin. Muussa tehdasteollisuudessa etenkin huonekalujen tuotantomäärät ovat kohonneet, mutta elintarviketeollisuuden tuotanto on lisääntynyt vain hieman. Tevanake-teollisuuden tuotantomäärä on jatkanut pitkää alamäkeään.

Teollisuuden näkymät kohtalaiset

Teollisuusyritysten suhdannenäkymät paranivat kesän aikana. Syys-lokakuussa odotukset sitten hieman laimenivat, kun maailman öljy- ja valuuttamarkkinoilla näkyi epäsuotuisaa kehitystä. Lokakuinen Elinkeinoelämän keskusliiton suhdannebarometri osoitti lähikuukausien odotusten olevan melko positiivisia, mutta näkymät puolen vuoden päähän olivat teollisuudessa jo selvästi varovaisemmat. Palveluyritysten suhdanneodotukset olivat vakaat.

Kaupan myyntimäärä kasvanut tukevasti

Vähittäiskaupan myyntimäärä on kasvanut selvästi jo pitkään. Viime vuonna myyntivolyyymi kasvoi noin 4 prosenttia. Samalla autokauppa (ml. polttoaineet ja huolto) kohotti myyntiään jopa 17 prosenttia ja tukkukauppa runsaat 3 prosenttia.

Vähittäismyynnin nousu on tänäkin vuonna jatkunut vahvana. Tammi-syyskuussa vähittäismyynnin määrä oli 5 prosenttia suurempi kuin vuotta aiemmin. Samalla vähittäismyynnin arvo oli kasvanut vajaat 5 prosenttia, joten myynnin keskihinnat olivat hieman alentuneet. Autokaupassa (korjaus, huolto ja polttoaineet ml.) myyntimäärä nousi 8,5 prosenttia ja tukkukaupassakin yli 6 prosenttia. EU-maista ainoastaan Isossa-Britanniassa ja Irlannissa vähittäismyynti on lisääntynyt lähellekään Suomen taitia.

Uusia henkilöautoja on tammi-lokakuussa merkitty ajoneuvorekisteriin runsaat 130 000 kappaletta eli jo kolmisen prosenttia vähemmän kuin vuosi sitten. Autokauppa on tasaantumassa viime vuoden verouudistuksen aiheuttaman myyntipiikin jäljiltä. Kuitenkin pakettiautojen rekisteröinnit ovat kasvaneet jopa neljänneksen, ja kuorma-autojen sekä linja-autojen ostot ovat lisääntyneet jonkun verran.

Loppuvuodelle vähittäiskaupan myynnin näkymät ovat hyvät. Kotitalouksien reaalitytulot ovat nousussa, eikä kuluttajien luottamuksessakaan ole odotettavissa suuria muutoksia. Ensi vuonna kaupan kasvu jäänee jo hieman hillitymmäksi, sillä kotitalouksien ostovoiman nousun odotetaan hidastuvan kahden erittäin nopean nousuvuoden jälkeen.

Työttömyys alentunut viime kuukausina

Viime vuonna sekä työllisten että työvoiman määrät supistuivat hieman. Työttömyysaste oli tasan 9 prosenttia eli kymmenyksen alempi kuin kahtena edellisena vuotena.

Kuluvan vuoden tammi-syyskuussa työllisten määrä oli 0,4 prosenttia pienempi kuin vuotta aiemmin, mutta kolmannella neljänneksellä työllisyys oli jo hieman korkeampi kuin viime vuoden vastaavana aikana. Työvoiman tarjonta oli tammi-syyskuussa supistunut hieman työllisyyttä enemmän, joten työttömyysasteikin oli vuodessa alentunut lähes kahdella prosenttiyksikön kymmenyksellä. Työvoimaan kuulumattomien työikäisten määrä oli kasvanut vuodessa pari prosenttia.

Teollisuuden työllisyys on tänä vuonna supistunut 3 prosenttia ja rakennustoiminnan lähes yhtä paljon. Samalla julkisten ja yksityisten palvelujen työllisyys on lisääntynyt. Nuorten (alle 25 v) työllisyys on vähentynyt 3 prosenttia, mutta ikäluokan työvoima on supistunut tätäkin enemmän, joten nuorisotyöttömyys on alentunut.

Odotamme koko vuoden keskimääräisen työttömyysasteen alenevan tänä vuonna kymmenyksen tai kaksi. Mikäli talouskasvun jatkuu odotusten mukaisena, voi työttömyys ensi vuonnakin hieman pienentyä. Tällainen kehitys edellyttää kuitenkin tulopoliittisten neuvottelujen ja ratkaisujen etenevistä lähiaikoina.

Huippumatalan inflaation ajat jäämässä taakse

Kuluttajahinnat olivat viime vuonna 0,9 korkeammat kuin vuotta aiemmin. Tänä vuonna inflaatio on ollut vielä hitaampaa. Alkuvuonna kuluttajahintojen keskitaso oli ajoittain jopa alempi kuin vuotta aiemmin, kun etenkin alkoholijuomat halpenivat veromuutosten vuoksi.

Kuluvan vuoden tammi-lokakuussa kuluttajahinnat ovat keskimäärin olleet vain 0,1 prosenttia korkeammat kuin vuotta aiemmin. Suurimmista hyödyke-ryhmistä asumismenot ovat tänä vuonna kallistuneet vain prosentin, vaikka vuokrat ovatkin kohonneet selvästi enemmän. Asuntolainojen alentuneet korot ovat kompensoineet muiden asumiskulujen nousua. Elintarvikkeiden keskihintojen vuosinousu on helmikuusta alkaen pysytellyt noin prosentissa. Alkoholijuomien ja tupakan keskihinnat ovat tammilokakuussa olleet 10 prosenttia alemmat kuin vuotta aiemmin.

Ensi vuonna kuluttajahinnat kohonnevat 1-2 prosenttia. Alenevia hintoja on enää vaikea nähdä, sillä monilla kaupan ja palvelujen aloilla huippukireä kilpailu on painanut hinnat jo sietorajojen tuntumaan. Lainakorotkaan eivät enää alentune. Öljystä riippuvat hinnat ovat nousussa, ja monia julkisen sektorin tariffeja saatetaan korottaa.

Viennin määrä kasvanut kohtuudella

Tavaraviennin euromääräinen arvo oli tammi-syyskuussa 3 prosenttia suurempi kuin vuotta aiemmin. Viennin keskihinnat olivat säilyneet ennallaan, joten tavaraviennin volyymikin kasvoi kolmi-prosenttia yhdeksän kuukauden aikana. Tavaratuonnin arvo oli tammi-syyskuussa 6 prosenttia suurempi kuin vuotta aiemmin, Tuontihinnat olivat kohonneet samana aikana 3 prosenttia, joten tuonninkin volyyymi oli kasvanut viennin tapaan noin 3 prosenttia.

Tavarakaupan tase oli viime vuonna runsaat 11 mrd. euroa vientivoittoinen. Samalla palvelutase oli runsaat 2 miljardia alijäämäinen ja koko vaihtotase 6,0 miljardia ylijäämäinen, mikä oli 4,5 miljardia vähemmän kuin edellisena vuotena.

Kuluvan vuoden tammi-syyskuussa kauppatase oli 7,7 mrd. euroa ylijäämäinen, ja palvelujen ulkomaankauppa oli 1,3 miljardia alijäämäinen. Koko vaihtotaseen ylijäämää kertyi yhdeksässä kuukaudessa 3,4 mrd. euroa eli 1,1 miljardia enemmän kuin viime vuoden vastaavana aikana. Odotamme myös koko vuoden vaihtotaseen ylijäämän lisääntymän viime vuoteen verrattuna. Ensi vuonna voidaan yltää vielä hieman suurempaan ylijäämään.

Valtiontalous tasapainossa

Valtion verotulot olivat vuonna 2003 samat kuin edellisena vuotena. Tulo- ja varallisuusveron tuotto aleni 6 prosenttia, mutta arvonlisäveroa sekä muita veroja kertyi 4 prosenttia edellisvuotista enemmän. Muut tulot alenivat selvästi, ja kaikkiaan valtion tulot vähenivät prosentin verran, kun taas menot kasvoivat prosentin. Tuloylijäämä oli 2,4 mrd. euroa eli 0,5 mrd. euroa pienempi kuin edellisena vuotena.

Kuluvan vuoden tammi-syyskuussa valtion kassatulot ovat kasvaneet 5 prosenttia verotulojen kasvassa 4 prosenttia. Kassamenot ovat samalla lisääntyneet 3 prosenttia. Tulonsiirrot kunnille ja kotitalouksille olivat kasvaneet selvästi. Menojen kasvua kuitenkin hillitsi valtionvelan korkomenojen selvä aleneminen. Tulot olivat vielä 0,8 mrd. euroa ylijäämäiset. Valtionvelka oli lokakuun lopussa 62 mrd. euroa eli 1,5 miljardia alempi kuin vuoden alkaessa. Vielä avoinna olevista veroratkaisuista riippuen valtionvelka voi ensi vuonna hieman kasvaakin. Se kuitenkin säilyy suhteessa bruttokansantuotteeseen hyvin maltillisella tasolla.

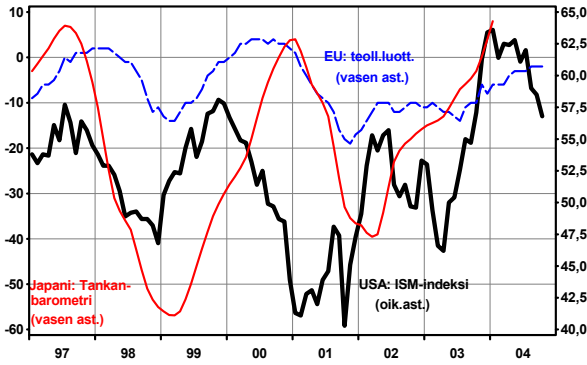
Lauri Uotila

Tässä julkaisussa olevat ennusteluvut on laadittu syyskuun alussa. Nykytiedonkin valossa ne vaikuttavat ainakin talouden keskeisten kasvulukujen osalta melko ajantasaisilta. Tarkistetun ennustemme julkaisemme 15.12.2004.

Teollisuuden suhdanneodotukset

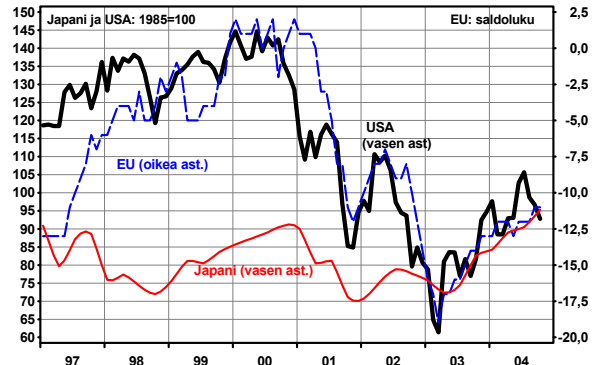
Kausitasoitettu

Source: EcoWin

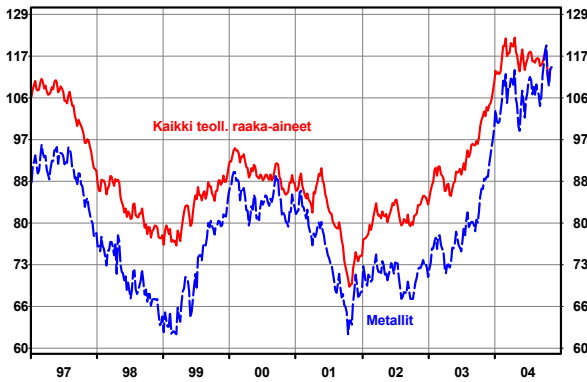
Kuluttajien luottamus

Kausitasoitettu

Source: EcoWin

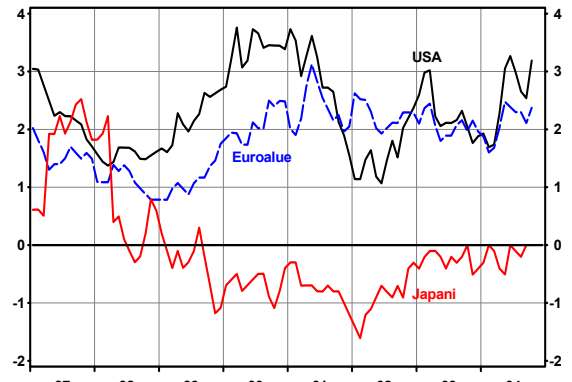
Teollisuuden raaka-aineiden ja metallien hinta
1990=100 (Lähde: The Economist)

Source: EcoWin

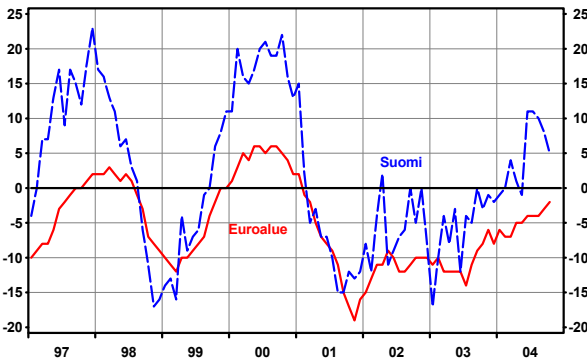
Kuluttajahinnat

Vuosimuutos, %

Teollisuuden luottamusindikaattori

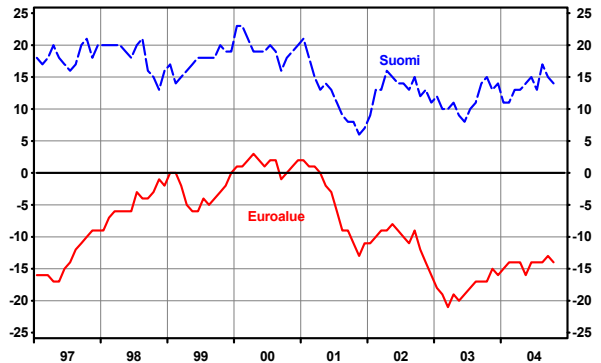
Saldoluku

Source: EcoWin

Kuluttajien luottamusindeksi

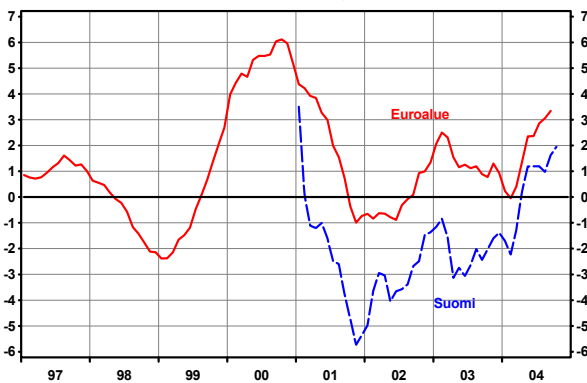
Saldoluku

Source: EcoWin

Tuottajahinnat

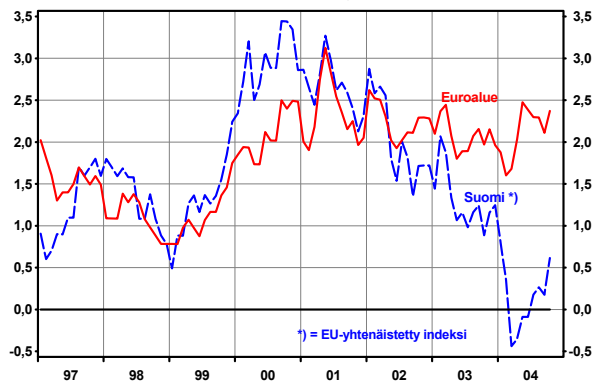
Vuosimuutos, %

Source: EcoWin

Kuluttajahinnat

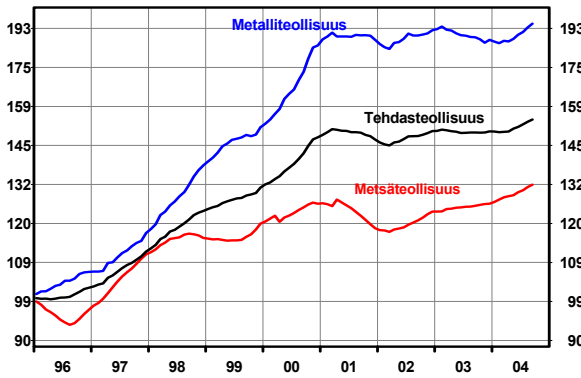
Vuosimuutos, %

Source: EcoWin

Tehdasteollisuuden tuotanto

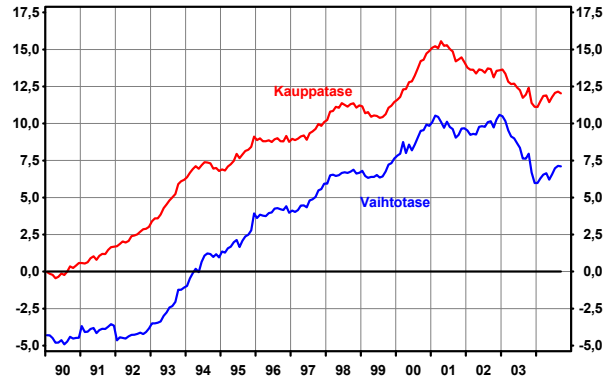
Liukuva vuosisumma, 1995=100

Source: EcoWin

Kauppa- ja vaihtotase

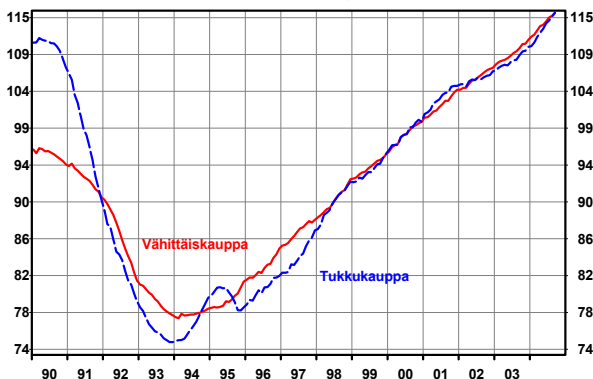
Liukuva vuosisumma, mrd. eur

Source: EcoWin

Kaupan myynti

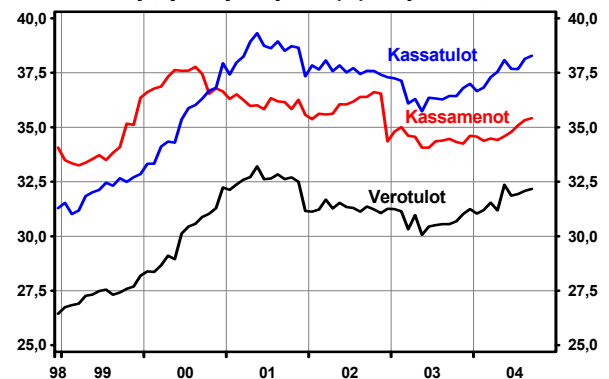
Liukuva vuosisumma, 2000=100

Source: EcoWin

Valtion tulot ja menot

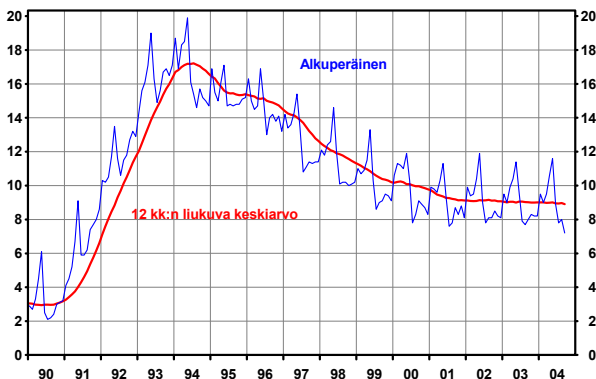
Ilman lainoja, lyhennyksiä ja arvopaperisijoituksia, mrd. eur

Source: EcoWin

Työttömyysaste

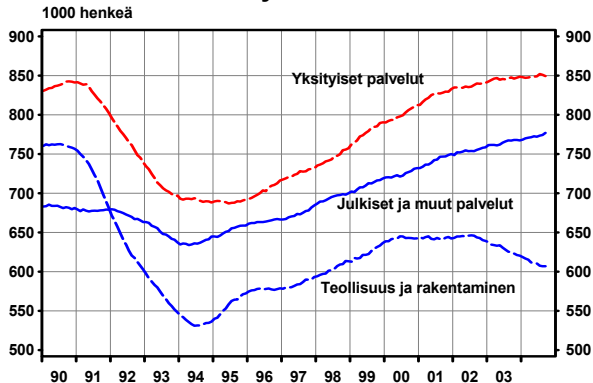
%

Source: EcoWin

Työlliset

1000 henkeä

Source: EcoWin

KOTIMAISET SUHDANNENÄKYMÄT

Kysyntä ja tarjonta

Määrän muutos, %	2002	2003	2004	2005
BKT	2,3	2,0	3,1	3,3
Tuonti	1,9	2,6	1,5	4,5
Kokonaistarjonta	2,2	2,2	2,7	3,6
Vienti	5,1	1,1	2,5	5,5
Kulutus	2,2	3,5	2,9	2,3
- yksityinen	1,5	4,3	3,5	2,9
- julkinen	3,8	1,6	1,5	1,0
Investoinnit	-3,1	-2,1	3,0	4,0
Varastot*	-0,2	0,4	-0,1	0,0

Mrd. eur	2002	2003	2004	2005
Kauppatase	13,6	11,1	12,5	13,5
Vaihtotase	10,6	6,0	8,4	9,4
Kuluttajahinnat, %**	1,6	0,9	0,3	1,6
Ansiotaso, %**	3,5	4,0	3,6	3,5
Työttömyysaste, %**	9,1	9,0	8,9	8,7

* ml. tilastovirhe, vaikutus bkt:een, %

** vuosikeskiarvo

Ennusteet: Sampo Pankki Oyj / Ekonomistit,
laadittu 09/2004

ENNUSTEVERTAILUA

	Ennuste vuodelle 2004						Ennuste vuodelle 2005					
	Sampo	VM	ETLA	PTT	PT	SP	Sampo	VM	ETLA	PTT	PT	SP
KYSYNTÄ JA TARJONTA												
Määrän muutos, %												
BKT	3.1	3.2	3.2	3.3	3.3	3.0	3.3	2.8	3.5	3.0	3.6	3.2
Tuonti	1.5	2.0	2.0	2.0	2.5	-0.1	4.5	2.7	4.7	3.5	3.8	5.0
Vienti	2.5	3.3	2.7	3.0	2.8	3.0	5.5	4.1	6.0	4.5	4.8	6.6
Kulutusmenot	2.9	2.5	3.1	2.5	3.4	2.1	2.3	1.9	2.6	2.3	2.4	2.4
- yksityiset	3.5	3.0	3.6	2.9	3.7	2.6	2.9	2.1	2.9	2.7	2.5	2.9
- julkiset	1.5	1.4	2.0	1.5	2.7	0.9	1.0	1.5	1.9	1.5	2.3	0.9
Kiinteät investoinnit	3.0	3.5	2.5	4.9	2.9	2.5	4.0	3.0	4.1	3.1	5.8	2.0
Kokonaiskysyntä	2.7	2.9	2.9	3.0	3.1	2.2	3.6	2.8	3.8	3.1	3.7	3.7
TALouden TASAPAINO												
Vaihtotase, mrd. Eur	8.4	7.3	7.9	7.5	7.2	8.8	9.2	7.3	9.3	8.5	9.0	9.6
Kuluttajahinnat, %	0.3	0.2	0.2	0.4	0.3	0.1	1.6	1.8	1.3	1.6	1.6	1.4
Ansiotason muutos, %	3.6	3.5	3.5	..	3.5	3.9	3.5	3.5	3.0	..	3.8	3.8
Työttömyysaste, %	8.9	8.8	8.9	9.0	8.8	9.1	8.7	8.5	8.7	8.7	8.6	8.8

Ennustaja:
Sampo Pankki Oyj
Valtiovarainministeriö (VM)
Suomen Pankki (SP)

Julkaistu:
Syyskuussa 2004
Marraskuussa 2004
Syyskuussa 2004

Ennustaja:
Elinkeinoelämän tutkimuslaitos (ETLA)
Pellervon taloudellinen tutkimuslaitos (PTT)
Palkansaajien tutkimuslaitos (PT)

Julkaistu:
Syyskuussa 2004
Lokakuussa 2004
Elokuussa 2004

Tässä katsauksessa on käytetty yleisön saatavilla olevia tietoja.
Keskeiset tilastolähteet ovat: EcoWin, Tilastokeskus, Suomen Pankki ja Tullihallitus.